

En gammal drängs testamente

Av Sven Rydstrand

Ur LP 1985-06-29

I äldre tider innan det fanns ordnad fattigvård och ålderdomshem måste drängar och pigor nästan alltid lämna sina anställningar och gå ut på tiggarestråten, när de inte längre på grund av ålderdomssvaghet eller sjukdom förmådde sköta sina sysslor. Men om någon gammal dräng hade litet egendom, som han ärvt eller sparat, så kunde han nog få bli kvar hos sin husbonde på livstid, om han testamenterade sin egendom till honom. Sådana testamenten är nog sällsynta, men ett finns bevarat på Näverkärrs gård i Bro socken. Det är upprättat år 1806 och lyder på följande sätt

"Emellan oss undertecknade är följande överenskommelse träffad nämligen:

Som jag Engelbrekt Jacobsson i anseende till min tilltagande ålderdom nu och framledes icke ser mig fullkomlig såsom dräng förtjäna kläder och uppehälle, och jag anser mig bäst belåten med att i mina övriga dagar få vistas uti mitt nuvarande husbondefolks Göran Jöranssons och Petronella Göransdotters hus, så vill jag härigenom mot det jag mina övriga dagar njuter nödigt uppehålla, kläder och skötsel, icke allenast uträtta de sysslor mina krafter kunna medgiva, utan ock på bemälte Göran och dess hustru överlåta all efter min död befintlig kvarlåtenskap av vad namn och beskaffenhet det vara må och det utan klander av mina anhöriga.

*Härmed finner vi Göran Jöransson och Petronella Göransdotter oss nöjda och försäkrar Engelbrekt Jacobsson om ständig framgent varelse i vårt hus. –
Näverkärr den 4 januari 1806.*

Göran Jöransson - Petronella Göransdotter - Engelbrekt Jacobsson.

Vittnen: S.J. Sonnenstein - Hans Erixson i Näverkärr. "

År 1825 fann Engelbrekt anledning till att förnya sitt testamente, eftersom hans förre husbonde var död. Då skrev han följande:

"Jag har år 1806 i vittnes närvaro testamenterat den lilla egendom, som kan bliva kvar efter min död, och under hela denna tid har jag blivit väl skött med kläder och föda. Nu är jag så svag av ålder och många andra krämpor, så jag kan alls intet uträtta. Därför vill jag förnya mitt testamente till min husbonde Georg Göransson och överlåta all efter min död befintlig kvarlåtenskap av vad namn och beskaffenhet det vara må, och det utan det ringaste klander av mina anhöriga. – Engelbrekt Jacobsson".

Härmed finner jag George Johansson mig nöjd och försäkrar Engelbrekt Jacobsson om ständig och framgent värelse i mitt hus.

Näverkärr den 23 november 1825. Georg Göransson i Näverkärr.

Närvarande vittnen:

Nils Andersson under Åby - Jacob Rassmusson på Näverkärr, Amund Persson på Sör Bäckevall i Håby socken."

År 1827 dog Engelbrekt Jacobsson av ålderdomskrämpor. Han var då 83 gammal. Då blev hans testamenten vederbörligen inlämnade till tingsrätten, och bonden i Näverkärr fick ut arvet.